

30.1.2015

MEDDELANDE TILL LEDAMÖTERNA

Ärende: Framställning nr 1768/2013, ingiven av Ria Martakis, grekisk medborgare, om lagenligheten i att bevilja banklån i schweiziska franc i Grekland

1. Sammanfattning av framställningen

Framställaren undrar huruvida det är lagligt att bevilja banklån i schweiziska franc i Grekland, i synnerhet då den berörda bankens personal saknade utbildning för att informera potentiella låntagare om denna specifika investeringsprodukt. Framställaren efterfrågar också riktlinjer för hur man som kund kan skydda sig mot åtgärder som vidtas av banken, då det aktuella lånebeloppet i hennes fall är alltför högt på grund av de ständiga variationerna i växelkursen mellan euron och den schweiziska francen, vilket har lett till att hon drabbats av ekonomiska svårigheter.

2. Tillåtlighet

Framställningen förklarades tillåtlig den 23 juni 2014. Kommissionen har uppmanats att lämna upplysningar (artikel 216.6 i arbetsordningen).

3. Kommissionens svar, mottaget den 30 januari 2015.

Kommissionens synpunkter

Under perioden 2007/2008 fanns ingen lagstiftning om inteckningar på EU-nivå. Kommissionen utfärdade emellertid den 1 mars 2001 en rekommendation om information innan avtal ingås som långivarna skulle lämna till konsumenter som erbjuds bostadslån. Riktlinjerna i rekommendationen hade formen av en frivillig uppförandekod mellan hypotekslånsbranschen och konsumentgrupper. Koden hänvisade inte specifikt till lån i utländsk valuta och var inte bindande för långivarna. Utifrån den information som kommissionen hade tillgång till kan den inte dra någon slutsats om hur strikt den frivilliga

koden hade följts av enskilda institut under perioden 2007/2008. Vad vi förstår har finansinstituterna i Grekland redan från första början i stor utsträckning anslutit sig till den frivilliga koden. De grekiska bankernas påstådda underlåtenhet att ge sina kunder korrekt information om potentiella risker med utländsk valuta måste därför också bedömas mot bakgrund av den nationella lagstiftningen i Grekland vid den tiden.

Kommissionen lade i mars 2011 fram ett förslag till direktiv om hypotekskredit som antogs den 4 februari 2014. Medlemsstaterna måste införliva direktiv 2014/17/EU i nationell lagstiftning senast den 21 mars 2016. Genom direktivet införs sektorsövergripande åtgärder som gäller för alla typer av hypotekslån, dvs. bestämmelser på hög nivå om ersättning för att begränsa överdrivet risktagande, kunskaps- och kompetenskrav för personal och spridning av relevant information till konsumenterna innan lånet beviljas (det standardiserade EU-faktabladet)¹. Texten innefattar även specifika bestämmelser om lån med rörlig ränta och lån i utländsk valuta. Enligt artikel 23 måste medlemsstater, när ett kreditåtagande gäller lån i utländsk valuta, inrätta ett lämpligt ramverk som antingen ger konsumenten rätt att under angivna förhållanden växla in till en alternativ valuta, eller också erbjuder andra arrangemang för att begränsa den valutarisk som konsumenten exponeras för. Det andra arrangemanget kan exempelvis vara så kallade caps eller varningar, under förutsättning att de är tillräckliga för att begränsa valutarisken. Av rättssäkerhetsskäl, och såsom framgår av artikel 43, kommer emellertid bestämmelserna i direktivet om bostadslåneavtal inte att gälla för kreditavtal som existerade före den 21 mars 2016.

Europeiska systemrisknämnden (ESRB) riktade den 21 september 2011 en rekommendation² till alla nationella behöriga myndigheter om att åtgärda de systemriskerna som uppstår till följd av alltför stor utlåning i utländsk valuta. Baserat på den erhållna informationen ansåg ESRB i sin uppföljningsrapport³ att Grekland ”följde reglerna i sin helhet”.

När det gäller direktiv 2005/29/EG krävs i dess bestämmelser definitivt att handlarna på ett tydligt och begripligt sätt vid rätt tillfälle lämnar avgörande information som konsumenterna behöver för att fatta ett välgrundat köpbeslut, såsom de huvudsakliga egenskaperna hos de erbjudna produkterna eller tjänsterna, inbegripet risker och resultat som kan förväntas vid användning.

I kommissionens meddelande om tillämpning av direktiv 2005/29/EG⁴ och dess åtföljande rapport⁵, som antogs den 14 mars 2013, identifieras huvudområden där verkställandet bör påskyndas, bland annat sektorn för finansiella tjänster. Prioriterade åtgärder innefattar

¹ Det standardiserade EU-faktabladet innan avtal ingås ersätter den europeiska uppförandekoden för lån som faller inom dess tillämpningsområde.

² HYPERLINK "<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:342:0001:0047:sv:PDF>"
<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:342:0001:0047:sv:PDF>

³ HYPERLINK

["http://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/2013/ESRB_2013_2.en.pdf?e48c0195897f850f84879712ce2f2cf7"](http://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/2013/ESRB_2013_2.en.pdf?e48c0195897f850f84879712ce2f2cf7)

http://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/2013/ESRB_2013_2.en.pdf?e48c0195897f850f84879712ce2f2cf7 Grekland bedömdes följa reglerna i sin helhet för två av de sju rekommendationerna. Vad gäller de fem återstående rekommendationerna tillhandahöll de nationella behöriga myndigheterna tillräckliga förklaringar för att motivera att ingen åtgärd skulle vidtas. Uppgifterna om uppföljningen tillhandahölls av de nationella behöriga myndigheterna, men analyserades av en landsöverskridande arbetsgrupp på grundval av identiska kriterier.

⁴ *Att uppnå en hög konsumentkyddsnivå – Att fördjupa förtroende för den inre marknaden* COM(2013)0138.

⁵ COM(2013)0139.

ytterligare utveckling av 2009 års riktlinjer, utökning och arrangemang av workshops på olika teman med nationella rättstillämpare inom områden som är viktiga för konsumenterna.

Kommissionen har dessutom nyligen lanserat en informationskampanj för att öka den totala kunskapen om både konsumenträttigheter och möjligheter till verkställande inom olika områden. Den kommer att omfatta flera medlemsstater, däribland Grekland.

Slutsatser

Europeiska kommissionen har inga tillsynsbefogenheter när det gäller ekonomiska aktörer som kan ha överträtt EU:s konsumentskyddslagstiftning och har ingen möjlighet att bedöma enskilda ärenden som involverar konsumenter och specifika näringsidkare, vilket ofta kräver en bedömning av de faktiska omständigheterna.

Framställaren uppmanas därför att uppmärksamma behörig grekisk myndighet på ärendet, ministeriet för utveckling och konkurrenskraft, som har följande kontaktuppgifter:

Ministeriet för utveckling och konkurrenskraft
Direktoratet för konsumentpolitik och skydd
Kaniggos Sq.
GR-10181 Athens
Tel: +30 210 3801507
Fax: +30 210 3841832
E-post: info@efpolis.gr
HYPERLINK "<http://www.efpolis.gr>" www.efpolis.gr

För att erhålla korrekt juridisk rådgivning när det gäller de åtgärder som framställaren kan vidta för att skydda sina individuella rättigheter kan hon kontakta en konsumentorganisation. Förteckningen över nationella konsumentorganisationer i Grekland finns på följande länk, efter att man klickat på aktuellt land:

http://ec.europa.eu/consumers/empowerment/cons_networks_en.htm